

Debreceni Gönczy Pál Általános Iskola
„Erdélyi barangoláson a Gönczy 7.a”
Pályázat azonosítószáma: HAT-KP-1-2025/1-001328
2026. június 9-14.

A Határtalanul! a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságának programja.

A Határtalanul! program célja a magyar-magyar kapcsolatok építése, személyes kapcsolatok kialakítása, elmélyítése. A program a nemzetpolitikai célt fordítja le konkrét tapasztalatokra, azaz a Határtalanul! a nemzeti összetartozás operatív programja.

A program keretében magyarországi iskolák tanulói az állam támogatásával osztálykiránduláson vesznek részt a szomszédos országok magyar lakta területein, így személyes tapasztalásokat szereznek a külhoni magyarságról.

A Debreceni Gönczy Pál Általános Iskola 7. a osztálya örömmel, izgatottan készült a Határtalanul! tanulmányi kirándulásra.

A kiránduláson az osztályból 11 fiú és 10 lány, valamint a 6. a osztályból 1 lány vett részt 2 kísérőtanárral, Benedek Gyöngyi osztályfőnök és Gárdonyi Sándor osztályfőnök-helyettes kíséerte a csoportot.

ELŐKÉSZÍTŐ ÓRA

Sokat készültünk a kirándulásra, előkészítő órákat tartottunk, amelyek során használtuk a Barangoló digitális tartalomtárat.

Az első előkészítő órára 2026. május 5-én került sor. A „Barangolások Erdélyben” digitális projektet is felhasználtuk felkészülésünk során. Feladatlapokkal is mélyítették ismereteiket a gyerekek.

A 2. előkészítő óra során, 2026. május 19-én a Debreceni Honvédtemetőbe látogattunk el. Gárdonyi Sándor osztályfőnök-helyettes, történész segítette a gyerekek ismeretszerzését. Megemlékeztünk a debreceni csatáról, amely 1849. augusztus 2-án volt Nagysándor József honvéd vezérőrnagy vezetésével, az orosz túlerő ellen. Megtekintettük az 1. világháborús Hősök sírját – kapcsolódva Trianonhoz.

1. nap 2026. június 9.

A Debreceni Főnix Aréna parkolójából indultunk, 8 emeletes busz várakozott ránk. Mi az 5-ös számú autóbusszal utaztunk a Debreceni Árpád Vezér Általános Iskola és a Szoboszlói úti Általános Iskola csoportjaival.

Mi, gönczysek, az emeletes autóbusz alsó részében utaztunk. Az idegenvezetőnk ellenőrizte az igazolványokat, majd felszállt mindenki az autóbuszra. Nagykeresinél léptük át a határt. Mivel Románia is a shengeni övezet része, így ez megállás nélkül, áthaladással történt. Az órákat mindjárt egy órával előrebb kellett állítanunk, mert minden programunk helyi, román idő szerint zajlott.

Első megállónk a Királyhágón volt.

Nagyon szép úton haladtunk, alföldi gyerekeknek különleges volt a hegyi utakon utazni.

Bánffyhunyardon folytattuk programunkat, a református templomot tekintettük meg. A templomban kalotaszegi hímzésekkel díszített énekeskönyveket, faliképeket láthattunk. A templom különlegessége 112 fatáblából álló kazettás famennyezet. Jakab Mihály Gyula parókus lelkipásztor bemutatta a Református Templomot, elmesélte a templom történetét, a kazettás mennyezetének szimbólumait.

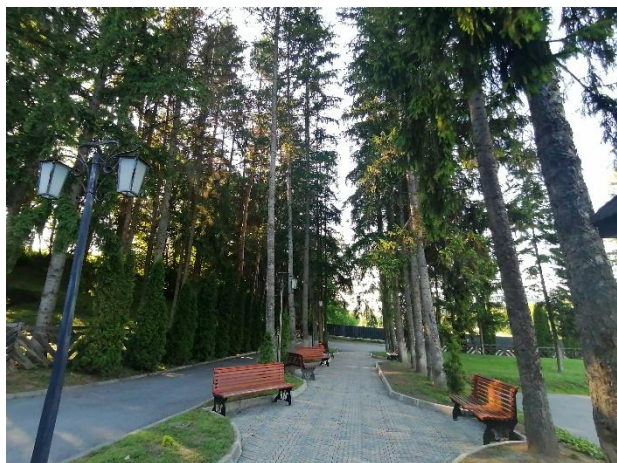

Bánffyhunyardról **Szovátára** utaztunk, ahol a Medve-tóhoz gyalogoltunk el. Szép természeti környezetben töltöttünk el egy órát. Séta közben idegenvezetőnk elmesélte a tó történetét, hogy honnan ered a neve, illetve milyen gyógyászati célokra használják a tó gyógyvizét.

Szovátáról Korondra vezetett utunk. Hosszú, szép út után érkeztünk meg Korondra, ahol a szállásunkra mentünk. Minket a falu szélén, az Árcsó fogadóban helyeztek el, 80 éves fenyők között, nagyon szép erdei környezetben. Fialat szállásadónk, Andrea nagyon kedves volt, a fogadó előtt várt bennünket. A szobák kiosztása zökkenőmentesen zajlott, a lányok az 1. emeleten, a fiúk a 2. emeleten kapták meg szobáikat. Kis pihenő után az étterembe mentünk le, ahol jól esett a finom, meleg húsleves. A második fogás is hamar elfogyott, sült csirkecomb krumplipürével és uborkával volt.

2. nap 2026. június 10.

Reggeli után **Bözödújfaluba** indultunk. A falu végtelenül szomorú történetét Szőcs Lajos előadásában ismertük meg.

1988-ban egy új víztározót hoztak létre a falu helyén, elárasztva a középkor óta ott álló falut, templomot. Az ott élők szétszóródtak szerte a világban. Bözödújfalú emlékét kopjafák őrzik. Az elszármazottak minden év augusztusában találkoznak. A siratófalnál emlékeznek falujukra, mely a falurombolás jelképévé vált.

Az emlékhelyről **Kőrispatakra**, a Szalmakalap Múzeumba mentünk, ahol sok érdekességet hallottunk, megismertük, hogyan készül a szalmából fonat, majd abból szalmakalap. Ezután egy régi malom működését ismerhettük meg, illetve a búza útját is megmutatták nekünk. Ezt követően a Csodakúthoz sétáltunk el, ahol meg is kóstolhattuk a kút vizét.

Innen **Székelyudvarhelyre** vezetett utunk. Az Emlékezet parkjába sétáltunk el, mely a város központjában található. Ott 13 magyar király, író, híres ember szobra látható:

Csaba királyfi, Szent László, Fráter György, Bethlen Gábor erdélyi fejedelem, Wesselényi Miklós, Bethlen István, Kós Károly, Wass Albert, Nyíró József, Bem József, II. Rákóczi Ferenc, Báthory István és Hunyadi János.

Székelyudvarhelyről visszatértünk Korondra.

Este a Kultúrházban folklóresten vettünk részt. Székely népviseletben láthattunk néptáncot, fellépett a helyi általános iskola fúvószenekara is, majd a bátrabbak táncházban próbálhatták ki a helyi néptáncokat. Az este végén a Székely Himnuszt és az Ismerős Arcok: Nélküled című dalát énekeltük közösen.

3. nap 2026. június 11.

Ezen a napon csillagtúránk közül a leghosszabb út várt ránk. Először a **Gyilkos-tóhoz** látogattunk el.

A Gyilkos-tó egy természetes torlasztó a Hagymás-hegységben, a Keleti-Kárpátokban, Hargita megye északkeleti részén. 1837-ben keletkezett egy közeli hegyről lecsúszó törmelék következtében.

Ezt követően a **Békás-szoroshoz** mentünk el, amely Európa egyik természeti ritkasága, mely 250–300 méter magas szinte függőleges sziklafalaival az egyik legszebb látogatható szurdokvölgy. A Nagyhagymás Nemzeti Park része, védett terület, Erdélyben Gyergyószentmiklóstól keletre, a Gyilkos-tótól pedig 5 kilométerre északkeletre fekszik. Keletkezésének története, nevének eredete: a Békás szoros nevét a Békás patakról kapta. Ez a patak alakította ki a hegyszorost hosszú idő alatt, ahogyan utat tört magának a mészkősziklákba. Három részből áll, úgy mint a Pokol kapuja, a Pokol tornáca és a Pokol torka.

4. nap 2026. június 12.

Ezen a napon környékbeli műhelyeket és azok mesterségeivel ismerkedtünk. Elsőként egy taplászműhelyt látogattunk meg.

A korondi taplászműhely a világ egyik legritkább, kihalóban lévő mesterségét, a taplógomba feldolgozását (taplászatot) mutatja be. Megismerhettük a fák törzsén élősködő gomba speciális betakarítási, áztatási és nyújtási folyamatát, amelyből végül egy finom, velúrszerű anyag jön létre.

A taplóból a hagyományos népi gyógyászat mellett mára különleges ruhadarabokat, táskákat, kalapokat és egyéb ajándéktárgyakat készítenek.

Innen Tófalvi Kálmán sófeldolgozó üzemébe mentünk. Itt a kősó feldolgozásának lépéseit mutatták be csoportunknak.

Korondon különleges volt az ebédünk, kézműves helyi termékek kóstolása, falatozása volt az ebéd. Pityókás kenyér, medvehagymás és sima házi zsír, lila hagymával, házi sajtok, áfonyás, medvehagymás, vaj, lekvárok, így áfonyalekvár, eperlekvár, csipkebogyólekvár is volt az asztalokon. Gyógynövényteát kaptunk hozzá. Megkóstoltuk Tófalvi Lajos Lekvár és szörpkészítő, Fábíán Csilla Tejfeldolgozó és sajt készítő, Tófalvi Rozália Kényérsütő termékeit, amelyek nagy sikert arattak a gyerekek és kísérőik körében. A termelők elmesélték, hogy készítik el termékeiket, bemutatták a munka közben használatos eszközeiket is.

A finom ételek elfogyasztása után buszra szálltunk, és **Farkaslakán** folytattuk programunkat. Tamási Áron, Kossuth-díjas székely, magyar író szülőházát tekintettük meg, ahol Hadnagy Júlia népművelő mesélt az író életéről. A régi ház látogatása csak kis létszámú, 15 fős csoportokban lehetséges. A többiek addig az udvaron várakoztak.

Ezt követően Farkaslakán a Kovács család kürtőskalács készítő mesterségének bemutatását hallhattuk Kovács Bencétől. Ők generációkon átívelően űzik ezt a mesterséget. Bence arról is mesélt nekünk, hogy minden évben kétszer Debrecenben is jelen vannak, a két alkalom pedig az augusztus 20-a és az adventi vásár.

Azok a gyerekek, akiknek kedve volt hozzá, és vállalkoztak rá, megsüthették saját kürtőskalácsukat. Mindenki süttött kalácsot.

A kürtőskalácsos után a Temetőnél felkerestük Tamási Áron sírját, ahol méltósággal elhelyeztük koszorúinkat.

Indultunk vissza Korondra. Kalonda-tetőn a szénégető boksákat csak az autóbusból nézhettük meg, mivel veszélyes üzem. Idegenvezetőnk, Szilárd elmondta, hogyan dolgoznak a szénégetők. Láttuk a megrakott boksát, és a füstölgőt is.

5. nap 2026. június 13.

Megint kirándulós napunk következett. A Gyimesekbe utaztunk. A történelmi Magyarország határát, az úgynevezett „ezeréves határt” jelző egykori határátkelő maradványait **Gyimesbükk** keleti végében találjuk. A korabeli MÁV legkeletibb vasúti őrházát, illetve a mellette található egykori határkövet a Szentkorona elferdült keresztjével sokan felkeresik. Az őrházat 2008-ban újíttották fel, most vasúttörténeti kiállítás található benne.

Csíksomlyó volt a következő hely, ami a programunkban szerepelt, a Mária kegytemplom. A csíksomlyói kegytemplom és kolostor története a 15. századig nyúlik vissza. Ekkor telepedtek le itt a ferences szerzetesek, akik 1442 és 1448 között felépítették az első gótikus templomot és az ugyancsak gótikus kisméretű kolostort. A templom felépítéséhez Hunyadi János is hozzájárult a török elleni győzelméből szerzett zsákmányból. A Szűz Máriát a kis Jézussal ábrázoló kegyszobor a templom legértékesebb része. A hársfából faragott alkotás 1515 és 1520 körül készülhetett reneszánsz stílusban. 2,27 m magasságával a világon ismert kegyszobrok legnagyobbika, alkotója nem ismert.

Este még egy kis izgalom kerekedett, ugyanis a szállásunk mellett medvét láttak a fiúk és a szállásadónk is megerősítette, illetve másnap a Szoboszlói Úti iskolások mondták, hogy láttak öt medvét a szállásunk mellett a medveradar alkalmazással. Ez izgalmat okozott a csoport számára, így az esti alvás legalább egy órával későbbre tolódott. Szállásadónk mondta, hogy senki nem mehet ki.

6. nap 2026. június 14.

Hazautazás.

Az utolsó napra programunk már nem maradt. A tájban gyönyörködve haladtunk hazafelé. A Királyhágón ismét volt egy mosdószünet, ahol a Tóth Ápád Gimnázium hetedikeseivel is találkoztunk.

A buszból a Tordai hasadékot is újra láttuk, melyet az út elején idegenvezetőnk már megmutatott nekünk. Az élményekkel teli kirándulásinkról vasárnap délután érkeztünk haza, A gyerekeket már várták szüleik.

ÉRTÉKELŐ ÓRA

2026. június 18-án tartottuk meg az értékelő óránkat. Jó volt újra felidézni a kirándulást, a sok szép élményt. A gyerekek örömmel emlékeztek vissza a felejthetetlen egy hétre.

A program elérte fő célját, hogy az anyaországban élő magyar diákok ismerjék meg a határon túli, magyarlakta területek történelmi nevezetességeit, az ott élő magyarokat.

A 7.a osztályt a tanulmányi kirándulásra Benedek Gyöngyi osztályfőnök, Gárdonyi Sándor osztályfőnök-helyettes, történész kísérte.

Benedek Gyöngyi
osztályfőnök